

כניסת השבת – 19.00
יציאת השבת – 20.12
רבנו תם (72 דקות זמניות) - 20.54
(אופק חדרה)

מתוק מדבש

יום שישי בשעה 18.00 שיעור 'בואי כלה'
על פרשת השבוע בבית הכנסת 'אהבת אחים'
במקלט ליד תבליני תם: (להאזנה 03-6171111)

ביום שבת קודש 17.00 דרשה ושיעור
מנחה בשעה 18.00

ביהכ"נ 'בית יוסף' א.ת.ג, אולגה
פרוכים הפאקס פס ה'

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י

הרב ברוך בוקרה שליט"א

ספית הכנסת 'פית יוסף' בשעת אולגה

ניתן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' במלפון 073-2951228

שנה שמינית – גיליון 3 18
פרשת בהר תשפ"ב

לצמיחות' אלא היא נמכרת רק עד שנת היובל. ומדוע? כי לי הארץ כי גרים ותושבים אתם עמדי' אתם רק אורחים בעולם הזה וכדברי המשנה (אבות ג', ז) "תן לו משלו שאתה ושלך שלו וכן בדוד הוא אומר 'כי ממך הכל ומידך נתנו לך'

ובעניין זה מסופר (בנתיבות אבות' הובא ב'דרשו') כי בעיר ורשה התגורר יהודי בשם רבי ברוך מרדכי צ'רני ז"ל, שהיה מחסידיו של בעל ה'דברי שמואל' מסלונים זיע"א. הוא היה איש אמיד, בעל חסד ומכניס אורחים גדול, והעניינים התנהגו בביתו כביתם שלהם. העיד עליו הגאון רבי שבתי יגל זצ"ל: 'כאשר ר' ברוך מרדכי נח בביתו על הספה, אין זאת אומרת ששכב על מיטתו, אלא שבמקרה הצליח לתפוס מקום לפני שאורח אחר הקדימו'...

באחת הפעמים התארח אצלו יהודי במשך חודש שלם, ללא שידע אפילו מיהו בעל הבית. יום אחד התיישב האורח ליד ר' ברוך מרדכי, וכיוון שלא הכירו ביקש להתייעץ עמו בדבר מה: 'שמת'י לב' אמר לו 'שכמוני כמוך, גם אתה נמצא כאן בבית כבר תקופה לא קצרה, ומן הסתם בקי אתה בהליכות הבית... ובכן, לא נעים לי מבעל הבית. אני נמצא כאן כבר חודש ימים, האם לא נראה לך שזה זמן רב מדי? האם הוא יביט על כך בעין יפה? האם יש טעם להישאר כאן עוד תקופה?'

'למה לא?' ענה ר' ברוך מרדכי 'הנה תראה, גם אני נמצא כאן כבר הרבה מאוד זמן, ואף אחד לא אומר לי דבר'...
ללמדנו 'כי גרים ותושבים אתם עמדי'... מתוק מדבש!

ובצייון 'מכירה' מילתא דפדיונותא

אדט אהד מנסה למכור את האולגה פסג זמן רב
ללא הצלחה, הוא פונה למכור אצל אהד פסג
מתקשר אליו ולא מתעניין באולגה. הוא החקר: 'מה
כתבת במודעה?' אונה הראשון: 'יד רביציות, קיילומטרל'
לפנה, תאונות רבות'. החקר צחק צליל: 'ככה מוכרים
אולגה? תכתוב יד ראשונה, קיילומטרל' נאוק, שייק
לרופא' (כאמון שנה איסור חמור לפסג)

לפנה שפוציט פולגה החקר את הראשון ואלגה 'מכרת
כבר?' אונה הראשון: 'חס וחלילה! אולגה ככה מוכרים?!'

וכי ימוך אחיך ומטה ידו עמך והחזקת בו גר ותושב וחי עמך (כה', לה')

מובא במדרש רבה: זה שאומר הכתוב 'אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו ה'...' ויש לשאול: מדוע מביא המדרש דווקא את הפסוק הזה? ומה שייכותו לנאמר בפסוק כאן?

מסביר ה'פאר יעקב': מדוע השתמש דוד במילה 'משכיל' אל דל' היה לו לומר 'אשרי אדם אשר נותן לדל'. והסביר הרב כי שכאשר מקיימים את מצות הצדקה עם

ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ שבת לה' (כה, ב')
ידועה שאלת המדרש (תורת כוהנים' הובאה ברש"י) 'מה עניין שמיטה להר סיני?' כלומר מדוע נאמר במצוות שמיטה דווקא 'וידבר ה' אל משה בהר סיני?'

לרבנו חיים ויטאל זיע"א יש הסבר מעניין (המאיר): בהר סיני ניתנה התורה לעם ישראל, והיינו יכולים לחשוב שהואיל והקב"ה הוריד לנו את התורה, לכן כל יהודי צריך להתנזר כליל מכל ענייני העולם הזה ולעסוק בתורה. ועל זה באה מצוות השמיטה ולימדה אותנו, אמנם אשרי מי שתורתו אומנותו שזה הדבר הנשגב והראוי ליהודי. אבל גם אם לא זכית לכך, אתה יכול וצריך להידבק בתורה ע"י שתעסוק בעבודת האדמה במשך שש שנים ואת השנה השביעית תקדיש ללימוד התורה.

וכך גם במעגל היותר צר, אדם מצווה לעבוד במשך שישה ימים וביום השבת לשבות ממלאכתו ולעסוק בתורה. ובמעגל היותר צר, אדם צריך לעסוק במלאכתו במשך כל היום אבל בערב עליו לקבוע עתים לתורה הקדושה. בדרך זו זוכה האדם להפוך את שעת הלימוד היומית לפנינה היקרה של יומו וע"י כך הוא הופך להיות ה'יששכר' וזבולון' של עצמו שמשלב תורה ועבודה. מתוק מדבש!

ויראת מא-לוקיד (כה', יז')

מסופר על החזון איש זצ"ל שבאחת הפעמים רצה להמחיש לתלמידיו את עניין השגחת הבורא ואמר להם: 'אתם שומעים, הבוקר דפק אצלי מישהו בדלת, פתחתי והנה אני רואה מולי זבוב קטן, הוא שאל 'כאן גר רבי אברהם ישעיה?' אמרתי לו 'כן' ו'ובכן' אמר לי הזבוב 'שלחו אותי אליך כדי לגרד לך באף'. אמרתי לו 'בשום אופן לא אתן לך' וגירשתי אותו בתנועת יד, הזבוב הצליח להתחמק מידי ונעלם, סגרתי את הדלת והתיישבתי לאכול, ולפתע הגיע הזבוב, עמד לי על האף והחל לגרד ולדגדג אותי, אחר כך אמר לי שלום ויצא...'

ומסופר, כי פעם שאל אותו רבי שמואל גריינמן זצ"ל 'האם מותר לטוס במטוס? והלא אנו רואים כי מטוסים נופלים לפעמים ואם כן זה סכנה...' אמר לו החזון איש: 'יש לכם טעות, לא המטוסים נופלים אלא האנשים שבמטוס נופלים כי נגזר עליה גזירה רח"ל והמטוס הוא רק האמצעי לביצוע הגזירה... ועל זה אמר רבנו הרמב"ן זיע"א (בראשית לז, טו) 'הגזירה אמת והחריצות שקר'. מתוק מדבש!

והארץ לא תימכר לצמיתות כי לי הארץ כי גרים ותושבים אתם עמדי (כה', כג')

רש"י: כי לי הארץ - אל תרע עיניך בה שאינה שלך... אחת הבעיות הגדולות של כולנו היא תכונת ה'רכושנות' דהיינו הנטייה לחוש בעלות על מה שהשגנו כמו בית, כסף ועוד... ואת זה באה התורה להדגיש 'והארץ לא תימכר

ובוטח בה' שיספק לו כל צרכו, ועליו נאמר 'ואכלתם לשובע' ומפרש רש"י שאף מה שבתוך המעיין תהיה בו ברכה. והכוונה שתהיה לו ברכה באיכות, דהיינו שיאכל מעט והברכה תשרה במעיו וממילא לא יצטרך לעבוד קשה בכדי לאסוף את התבואה הגדולה שיש בשדה בכמות שלש שנים. והפסוק השני מדבר על אדם ששומר שמיטה כהלכתה, אבל מסתפק ושואל 'מה נאכל?' על אדם כזה נאמרה ההבטחה 'ועשת את התבואה לשלש השנים' כלומר גם לך תהיה ברכה, אמנם לא כמו ברכת הראשון שנאמר עליו 'ואכלתם לשובע'.

ועל זה מרמז הפסוק הראשון 'וישבתם לבטח עליה' שמרמז על ה**בוטחים** במדרגה המעולה יותר. *מלתוק עגפא!*

ובעניין זה להלן סיפור מופלא (מעובד ע"פ מעיין השבוע): מעשה באברך, אב לשמונה ילדים, שאשתו הגיעה לחדש התשיעי להריונה. המצב הכלכלי דחוק מאוד, ובבית שני חדרים וחצי... החליט לשפוך את נפשו לפני ה' יתברך. הודיע לראש הכולל שהוא חייב לנסוע לירושלים, לשריד בית מקדשנו, הכותל המערבי, שמשם לא זזה השכינה.

כשהגיע לכותל המערבי לקח את ספר התהלים, התייפח בבכי והחל לקרוא מילה במילה. ניגש אליו אדם מסוים ושאל 'למה אתה בוכה? אולי אני יכול לעזור לך?'

אמר לו האברך: 'יש לי שמונה ילדים, הבית צר מאוד, ואשתי בחודש תשיעי. אני מבקש מאבא שבשמים שיעזור לי'. כשמוע האיש (שהיה עשיר גדול) את הדברים יוצאים מלבו הטהור של אותו אברך אמר לו: 'שטוף את פניך מהדמעות, כי שמע ה' את תפילתך וראה את דמעותיך, ואני זכיתי להיות השליח... קום ובוא עמי' האיש התקשר לאחד הקבלנים הגדולים בירושלים, רכש עבורו דירה של חמישה חדרים ונתן אותה לאברך במתנה...

האברך חזר לכולל, ערך סעודת הודיה, וסיפר לכולם על השגחתו הפרטית של מי שאמר והיה העולם.

כששמעו האברכים את הסיפור הנפלא נסעו גם הם לכותל, והחלו בקריאת התהלים, כשעין אחת מול הספר והעין השניה מחפשת את העשיר הנדבן.

והנה ניגש אליהם מישהו, טפח להם על הגב, אלא שבמקום שהוא יתן להם צדקה - הוא ביקש צדקה...

בחזרתם הם שאלו את ראש הכולל: 'למדנו רבנו מה שונים אנו מאותו האברך שזכה לישועה מופלאה?'

ענה להם הרב 'ראו, יקירי! האברך הראשון זעק במר לבו ופנה לה' יתברך ונשען רק עליו ולא בטח בבשר ודם, לכן שלחו לו משמים את השליח שיושיע אותו. אבל אתם, אמנם התפללתם לה' אבל יחד עם זאת חיפשתם את העשיר שיושיע אתכם ולכן לא זכיתם.

אחים יקרים! רק כאשר יהודי נשען רק על הקב"ה אזי הוא זוכה לישועה. וכך יהיה גם בגאולה בקרוב ממש וכמובא במשנה (סוטה ט, טו): 'בְּעֵקֶבֶת מְשִׁיחָא חֲצָפָא יִסְגָּא, וְיִקְרַךְ יְאָמִיר... וְהַמְלָכוֹת תִּהְיֶינָה לְמִינֵיהּ... וְיִרְאֵי חֲטָא יִמְאָסוּ... וְעַל מִי יֵשׁ לָנוּ לְהִשְׁעֵן? עַל אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים'

שזוכה במהרה ברחמים, אמנן! שבת שלום ומבורך!

לע"נ: אבי מורי ממוסס בן ג'זרה ז"ל ואמי מורתתי גיטה בת מנטה ז"ל
תמר בוארון בת מוזל ז"ל / דינה בת נגיה ז"ל / ימין דודן בן סוליקה ז"ל
יעקב בן רבקה ז"ל / מימון טפירו בן מוזל טוב ז"ל
רחל (רשל) בת נעמייה ז"ל - יונה עזרא בן צ'חלה ז"ל

העני זה לא מספיק רק לתת לו, אלא צריך להשתמש ב'שכל' כיצד לתת לו בצורה ובאופן שלא לגרום לו בושה בנתינה לדוגמא: 'הכסף הזה הוא לא ממני' 'אני רק שליח' וכיו"ב. ולכן נאמר 'אשרי משכיל אל דל'.

ויתכן, כי בשל כך נאמר 'וחי עמך' ללמדנו שגם לאחר שקיימת את מצוות 'החזקת בו' תעשה זאת באופן שהוא ימשיך 'לחיות עמך' ללא בושה. ולכן דווקא על פסוק מביא המדרש את הפסוק 'אשרי משכיל אל דל'. *מלתוק עגפא!*

את כסףך לא תתן לו בנשך ובמרבית לא תתן אכלך: אני ה' א-לוקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים לתת לכם

את ארץ כנען להיות לכם לאלהים (כה', לו'-לח')

בפשטות מדובר כאן על איסור הלוואה בריבית. ואולם, רבנו 'אור החיים' הקדוש זיע"א דרש את הפסוק בדרך רמז מוסרית נפלאה בלשונו הקדושה: 'ובמרבית לא תתן אכלך' פירוש אפילו 'אוכלך' שהוא דבר שהורשית לאכול - לא תרבה בו, כי כשאדם הולך אחר גרונו ויטה גבול התאוה שבו למותרות, בזה יחשיך אור הנפש, כי כשזה קם זה נופל. והוסיף רבנו: 'ואומרנו אני ה' אשר הוצאתי אתכם וכו'... פירוש והגם שאני אומר לכם להוציא אתכם מארץ מצרים לתת לכם את ארץ כנען, לא לאכול מטובה ולשובע מפריה הוא התכלית, אלא להיות לכם לא-לקים הוא עיקר הארץ. *מלתוק עגפא!*

לקראת הילולת דרש"י יוצ"א

מובא בגמרא (שבת לג, ב') כי רבי שמעון בר יוחאי ובנו רב רבי אלעזר בהיותם במערה, היו פושטים את בגדיהם ומתכסים בעפר עד צווארם וכך היו לומדים תורה.

הגמרא מסבירה שהטעם שעשו כן היה כדי שבגדיהם לא יבלו. ואולם, בספר 'נחלת שבעה' (ענייני לג' בעומר) מובא בשם הגאון רבי יהושע מקוטנא זצ"ל שהסביר בספר 'ישועות מלכו' שהרי אדם הראשון לפני החטא היה ערום ורק לאחר שחטא נאמר 'ויעש ה' לאדם ולאשתו כותנות עור וילבישם'. והנה רבי שמעון בר יוחאי ובנו רבי אלעזר זיע"א הגיעו בקדושתם לדרגת אדם הראשון לפני החטא ולכן פשטו את בגדיהם. לפי זה הוא מוסיף, נעשה להם נס החרוב והמעייין, שהרי על אדם הראשון מובא במדרש כי מלאכי השרת היו מספקים לו את כל מזונותיו, וכיוון שרבי שמעון ובנו הגיעו לדרגת אדם הראשון לפני החטא אזי זימנו להם משמים את מזונותיהם. *מלתוק עגפא!*

רציון וסיפור - הישועה המופלאה...

ונתנה הארץ פריה ואכלתם לשבע וישבתם לבטח עליה: וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית הן לא נזרע ולא

נאסוף את תבואתנו: וצוית את ברכתי לכם בשנה הששית ועשת את התבואה לשלש השנים (כה', יט'-כא)

ויש לשאול: מזה שהם שואלים 'מה נאכל?' משמע שהם חסרים בביטחון בה? אז למה הם יזכו לברכה?

הסבר נפלא הובא בגיליון 'חוט של חסד': ויש לומר כי הפסוקים הללו מדברים בשני סוגי אנשים בעלי ביטחון: הפסוק הראשון מדבר על אדם שלא שואל 'מה נאכל?'

להצלחת: דקל מלכה - להצלחה / מיכאל בן סימי - רפואה שלימה
אורי ישראל - רפ"ש / סוזן בת ימנה - רפ"ש / אהרון בן מסעודה - רפ"ש
דוריאן הודיה בת נעמי ונועם חן בת שולח - רפואה שלימה